

Referat fra utvidet RSA Nordland, 25.08.21

Møtet ble avholdt på Teams 13.00-15.00

Tema: Innspill til Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning

«Lagtidsplanen skal sette kursen for politikktviklingen og investeringene i forskning og høyere utdanning. Langsiktige prioriterte satsinger gir forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene og bidrar til en bedre koordinert politikk. Planen har tiårige mål og prioriteringer og mer konkrete mål for innsatsen i den kommende fireårsperioden».

Deltakere:

Hadsel kommune	Lena Arntzen
Hadsel kommune	Aina Nilsen
Helse Nord	Anita Mentzoni-Einarsen
Nordland Fylkeskommune	Roar P Jensen
NAV Nordland	Petter Bugge Richardsen
Studentparlamentet	Eugen S.H. Haush
Statsforvalteren i Nordland	Gisle Berg
NHO Nordland	Anders Paulsen
LO, Nordland	Rita Lekang
Bodø kommune	Anna Welle, Ass. rådmann
NCE Aquaculture	Malin Johansen
BRUS	Elnar Remi Holmen
FREYR Battery	Birgitte K. Skjefstad og Marcus Borley
Kunnskapsparken Helgeland	Tone Jacobsen
DIPS	Stian Sørensen
Nord universitet	
Hanne Solheim Hansen	
Ketil Eiane	
Anne-Line Borch Strand	
Egil Solli	
Elisabeth C. Ljunggren	
Gry Agnete Alsos	
Aina Hildrum	
Barbro Fjellheim Holm	

Agenda:

- **Velkommen med presentasjon av deltakere ved rektor Hanne Solheim Hansen**
  - **Kort orientering fra rektor**
  - **Presentasjon av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ved rektor Hanne Solheim Hansen og prorektor for forskning og utvikling Ketil Eiane**
  - **Dialog og innspill fra deltakerne i møtet**
  - **Oppsummering og avslutning ved rektor Hanne Solheim Hansen**
-
- **Velkommen og presentasjon av deltakere**
-
- **Kort orientering fra rektor**
    - God søkning og oppmøte ved Nord universitet i høst. Veldig mange av de som har takket ja til plass har møtt. 500 flere studenter enn i fjor. Fadderperioden har gått veldig fint, takket være god organisering av fadderkorpset og vertskommunene.
    - Nord har nytt styre fra 1.august. Første styremøte 9.september. Øyvind Fylling Jensen er oppnevnt som ny styreleder.
-
- **Presentasjon av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, ved rektor, Hanne Solheim Hansen og prorektor for forskning og utvikling, Ketil Eiane**

Nords hørings svar til LTP

Regjeringen.no

Søk

Tema Dokument Aktuelt Departement Regjering

Du er her: Forsiden > Tema > Forskning > Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Artikkel | Sist oppdatert: 06.10.2020

Forskning og høyere utdanning står sentralt i utviklingen av et bærekraftig samfunn, der kunnskap er nøkkelen til nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Dette danner rammen for regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

Kunnskapsdepartementet

TEMA

- Forskning
- Forskning og innovasjon for næringslivet
- Hav
- Høyere utdanning
- Klima og miljø
- Samfunnsikkerhet og beredskap

RELATERT

- Regjeringa styrker forskning og innovasjon for grøn omstilling
Pressemelding | 07.10.2020
- Meld. St. 4 (2019-2020) - Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028

EKSTERN VIRKSOMHET

- Norges forskingsråd
- Universiteter og høyskoler

KONTAKT

Overordna mål

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
Møte store samfunnsutfordringer
Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Langsiktige prioriteringer

Hav

Klima, miljø og miljøvennlig energi

Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester

Muliggjørende og industrielle teknologier

Samfunnsikkerhet og samhörighet i en globalisert verden

Nord planlagte innspill:

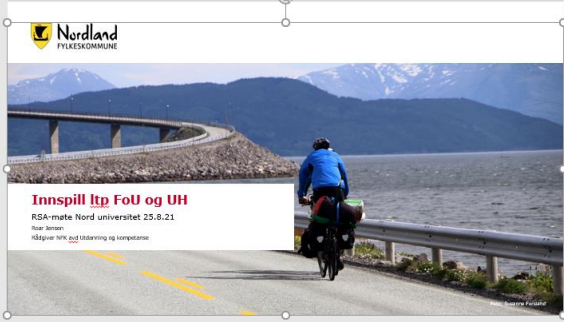
1. Prioriterte satsningsområder bør ligge fast (langsiktighet)
2. LTP bør ha overordnet fokus på bærekraft og omstilling – (overordnet mål)
3. LTP bør i større grad legge til rette for å ta hele landet i bruk i kunnskapsbyggingen (moderniseringsprosjektet, forskningssystemet)
4. LTP må legge til rette for større diversitet i akademisk sektor (kvalitet)
5. LTP bør bidra til en styrking av forskningen i profesjonsfagene (kvalitet)
6. LTP bør tydeliggjøre forventninger til hvordan kunstnerisk utviklingsarbeid inkluderes i forskningsbegrepet (rammer)
7. LTP bør bidra til styrking av samisk/urfolksforskning (bærekraft)

Prosess på Nord

- Muntlige innspillmøter med KD – mai/juni
- Behandling internt på Nord og i sektoren
- RSA 25/8
- Innspill fra fakulteter 30/8
- Styrebehandling 9/9
- Innsending av Nords høringsuttalelse: 10/9

- **Dialog og innspill fra deltakerne i møtet**

Innspill fra Nordland fylkeskommune ved Roar Jensen

Dette innlegget er basert på tidligere runder om saken i vår i og mellom fylkeskommunene, på [innspillsmøter](#) i regi av KD, og på notat utarbeidet av AU i fylkesnettverket for regional kompetansepolitikk (på oppdrag fra kollegiene for utdannings-/kompetansesjefer og plan/næringsjefer).

Kapasitetsutvikling

- Måltrettet innsats for å bygge opp **foU**-kapasitet og kompetanse i forskningssvake regioner
- Tilføre ekstra midler til de nye universitetene for å få dette til

• Nordland mottar svært lite midler fra Forskningsrådet. Næringslivet bruker i liten grad mulighetene som ligger i ordningen med Innovasjonsprosjekter for næringslivet. Kommunene klarer stort sett ikke å komme gjennom med søknader i Forskningsrådet, og bruker stort sett midler fra regionale forskningsfond. Regionen har et lite forskningsintensivt næringsliv, tynne forskningsmiljø og lang avstand mellom sterke næringer og kunnskapsmiljø. Nordlands utgangspunkt for å skaffe seg utviklingskraft i **konkurranse** med sterke etablerte miljøer er derfor dårlig.

• Det må gjøres en **måltrettet innsats** for at forskningssvake regioner, som Nordland, får bygget opp kapasitet og kompetanse som støtter opp om det eksportorienterte og ressursbaserte næringsliv vi har.

• Behov for kapasitetsutvikling av de institusjonene vi har innenfor **foU**. De nye universitetene må få **tilført ekstra midler** til oppbygging og utvikling av sin kapasitet på områder hvor regionene har utviklingsmuligheter og relative fortrinn!

Styrke det regionale nivået i forskningspolitikken

- Sikre tilgang til forskningsinfrastruktur, testfasiliteter, labor, etc
  - Styrke de regionale virkemidlene
    - Regionale Forskningsfond
    - FORREGION-programmet i Forskningsrådet
      - Kompetansemegler FoU
      - Åpne også opp for at kommunene kan søke forprosjekteringsmidler
    - Styrke koblingen mellom virkemidlene til Forskningsrådet og Innovasjon Norge
  - Økt tilstedeværelse fra Forskningsrådet
    - Behov for tre representanter i Nordland
  - Utvikle de regionale samarbeidsmodellene
    - Samordningsbehov?
-
- Det er bygd opp flere utviklingsorienterte næringsmiljø i Nordland (Artic Cluster Team, Cod Cluster, Marin Recycling Cluster, Betongklynge N3C, Olje og gassklynge Helgeland, Innovative opplevelser – reiseliv, NCE Aquaculture). Likevel har fylket ikke nådd opp i konkurranser om forskningsinfrastruktur med langsiktig finansiering som gjør det mulig å bygge bredere forskningsmiljø.
  - Fylkene har forskjellige næringsstrukturer og forskjellige FoU-strukturer.
    - Forskning, utdanning og kompetanse må treffe de ulike regionenes behov og muligheter,
    - Revidert langtidsplan bør speile at fylkeskommunene er regionale utviklingsaktører med ansvar for å samordne politikk innen forskning, utdanning og kompetanse i sitt geografiske område
    - Viktig at fylkene med sin lokalkunnskap får styrket sine virkemidler for forskning (for eksempel regionale forskningsfond) og dermed får bidra i utformingen av fou-prosjekter i sin region
  - Vi har erfart at mobilisering gjennom Forregion (Kompetansemegler FoU), Nordland 2020 (Nettverk for mobilisering til EU), NFR regional representant, og Arena klynger gir gode resultater. Erfaring viser at det fungerer å jobbe systematisk med mobilisering, så mer ressurser til det er viktig:
    - Vi ønsker økt tilstedeværelse fra Forskningsrådet. Med tre regionale representanter vil det være mulig å dekke fylkets areal og følge opp de tre prioriterte næringene i Nordland.
    - Også behov for å mobilisere kommuner og kommunale etater til å ta i bruk forskning for å få til arbeidet med fornyelse og omstilling – vi ønsker at FORREGION styrkes med mere midler og at det åpnes opp for at også kommunene kan søke forprosjektmidler derfra.
  - Det bør utvikles mer effektive samarbeidsmodeller som fører til konkrete endringer av måten de regionale utdanningsaktørene samarbeider med regionalt arbeidsliv. Både de regionale kompetanseforaene – som Kompetanseforum Nordland – og RSA-ene er initiert av nasjonale myndigheter. Her kan vi få fram muligheter og utfordringer vi kan ta med til egen

organisasjon – og i noen tilfeller kan de danne grunnlag for felles initiativ – men vi fremstår ofte som Tordenskjolds soldater – kunne tjent på bedre samordning.

God integrering mellom forskning, utdanning og kompetanse

- Mer helhetlig tilnærming og koordinering av politikk for forskning, høyere utdanning og kompetanse
- For Nordland viktig å styrke både forskning og utdanningstilbud innen samfunnsfag (nordområdene) og digitalisering (industri / kommuner)
- SMB må hjelpes til å drive innovasjon og til å knytte til seg forskningsprosjekter og kompetanseutvikling
- Styrke vekten på helhetlige utdanningsløp
  - Søkelys på ordninger som styrker overgangene mellom nivåene i utdanningssystemet
  - Avklare arbeidsdelingen mellom høyere yrkesfaglig utdanning og høyere akademisk utdanning
- Det er behov for mer helhetlig tilnærming og bedre koordinering av politikk for forskning, høyere utdanning og kompetanse. Bærekraftig og inkluderende økonomisk vekst, full sysselsetting og arbeid for alle er avhengig av at arbeidslivet får kompetent arbeidskraft.
  - Alle kommunene i Nordland har lavere utdanningsnivå i næringslivet enn forventet ut fra bransjestrukturen (Bodø ligger nærmest forventet utdanningsnivå, fulgt av Lurøy og Steigen).
  - Det er avgjørende for utviklingen av regionalt næringsliv at vi kobler små og mellomstore bedrifter på både forskning, innovasjon og kompetanseutvikling. Det samme gjelder kommunene.
  - For Nordland er det spesielt viktig å styrke både forskning og utdanningstilbud innen samfunnsfag (nordområdene) og digitalisering (industri (Rana) / kommuner)
  - Innovasjonsprosjekter kan også være drivere for nye kompetansebehov og utvikling av nye etter- og videreutdanningstilbud.
- LTP bør styrke helhets-tilnærming til «helhetlig utdanningsløp» med særlig søkelys på ordninger som gjør overganger mellom nivåene i utdanningssystemet bedre. Det gjelder overgangen videregående – høyere utdanning, men også fagskole-høyere utdanning.
- Vi trenger også mer forskning på hvordan utdanning og opplæring skal drives for å sikre god integrering av innvandrere, ift alle utdanningsnivå. Mye av kunnskapen om dette er i dag erfaringsbasert, og det burde forskes mer på hva som gir optimal match.
- Det er et økende behov for personer med høyere yrkesfaglig kompetanse i det norske arbeidslivet. Høyere yrkesfaglig utdanning ved fagskolene er praksisbaserte utdanninger, som et alternativ til universitetenes og høgskolenes akademiske utdanninger. Det er behov for en avklaring av arbeidsdeling og dimensjonering mellom disse.
- Vi synes det er bra at regjeringen i «Strategi for høyere yrkesfaglig utdanning» stiller seg positiv til intensjonen om at enkelte utdanninger innen høyere yrkesfaglig utdanning kan plasseres på nivå over dagens 5, og at regjeringen vil bidra til gode overgangsmuligheter mellom høyere yrkesfaglig og akademisk utdanning gjennom midler til samarbeidsprosjekter

Opptopping og flere virkemidler for å mobilisere til livslang læring

- «Forskning viser at det mest lønnsomme en virksomhet kan gjøre, er å heve/dreie kompetansen til de ansatte de allerede har» (Leif Arne Jensen, adm direktør PWC – innlegg på [Arendalsuka](#))
- Behov for forskning på ulike modeller hvor grunnutdanning veksles med arbeid
- Styrke det desentraliserte utdanningstilbudet – særlig i distriktsområder
  - Incentivsystem og finansiering som stimulerer til desentraliserte studietilbud
- Øke virksomhetenes evne til å etterspørre relevant kompetansepåfyll
  - Behov for økt kunnskap om hvordan mobilisere
  - Langsiktig finansiering av ordning med utdanningsmegling/Kompetansepiloter
- Fylkeskommunen som sentral samarbeidspartner for utvikling av desentraliserte studietilbud

««Forskning viser at det mest lønnsomme en virksomhet kan gjøre, er å heve/dreie kompetansen til de ansatte de allerede har» (Leif Arne Jensen, adm direktør PWC – innlegg på [Arendalsuka](#) om «Grønn kompetansebygging»)

Halveringstiden for kompetanse blir stadig kortere. Det er viktig å styrke forståelsen av hvor læring foregår, og søke å ta i bruk arbeids- og næringsliv til å etablere formalopplæring også på UH-nivå. Derfor er det behov for forskning på ulike modeller, hvor grunnutdanning veksles med arbeid.

Både Distriktsnæringsutvalget (NOU 2020:12) og Demografiutvalget (NOU 2020:15) slår fast at det desentraliserte utdanningstilbudet må styrkes. Dette gjelder både grunnutdanninger og etter- og videreutdanning. Særlig viktig er det å sikre god tilgang på kompetanseheving i arbeidslivet i distriktsområder som i mindre grad kan basere seg på å rekruttere ny arbeidskraft - for å få tilgang på rett kompetanse.

Incentivsystemet og finansieringen av universitetene, høyskolene og høyere yrkesfaglig utdanning bør utformes slik at det stimulerer til desentraliserte studietilbud.

Det er viktig å øke virksomhetenes evne til å etterspørre relevant kompetansepåfyll.

- Videreføre og videreutvikle ordningen med Kompetansepiloter
- Økt kunnskap om hvordan mobilisere/hva er effektive virkemidler/verktøy

Fylkeskommunen med sin regionale kjennskap og kunnskap bør være en sentral samarbeidspartner for utvikling av desentraliserte studietilbud.

Innspill fra NHO Nordland ved Anders Paulsen

Innspill til LTP for forskning og høyere utdanning

Takk for muligheten til å gi innspill på vegne av NHO fellesskapet i Nord-Norge.

Vi må skape 250 000 nye arbeidsplasser i privat sektor de neste 10 årene for å opprettholde dagens velferdssamfunn. For Nord-Norges del utgjør dette om lag 30 000 nye arbeidsplasser. Halvparten av disse må komme i form av inkludering av mennesker fra utenforskapet.

Her må vi satse på våre fortrinn, altså; våre naturressurser, høy kompetanse og et omstillingsdyktig næringsliv.

Fire megatrender danner grunnlaget for et paradigmeskifte i verden fremover – grønn bærekraft, en mer tjenestebasert økonomi, økt globalisering og sterk grad av digitalisering. Dette er viktig også for næringslivet i nord.

I Nord-Norge har vi i for liten grad evnet å koble forskning og høyere utdanning og bedriftene sammen. En konsekvens av dette er at bedriftene ikke får tilstrekkelig tilslagskraft i nasjonale og internasjonale forskningsprogram. Fokus på dette må til for å sikre fremtidig konkurransekraft i omstillingen til et internasjonalt bærekraftig næringsliv i nord.

Forskning og høyere utdanning må derfor utgjøre en enda mer sentral grunnpilar i oppgaven med å takle de store endringene verden står over for. Det gir klare føringer for hva som bør prioriteres innen utdanning, etter- og videreutdanning og forskning, opp mot landsdelens fortrinn. Konvertering av forskning til ny jobb- og verdiskaping må få større vekt. HU sektoren må utstyres med verktøy som tilrettelegger for dette, som f.eks. Mechatronics Innovation Lab – Tech lab – som er under planlegging på Mo og i Bodø.

Tre satsingsområder

1. Forskning og høyere utdanning (FHU) må bidra til å videreutvikle eksisterende næringer. For vår landsdel handler det aller mest om
  - Sjømatnæringen
  - Bygg og anlegg
  - Kraft/mineralbasert industri
  - Reiseliv

Alle disse næringene har behov for å innovere og samarbeide på tvers av bransjer og teknologiutvikling, for å omstille seg og utvikle økt bærekraftig konkurransekraft fremover

Næringslivets beslutninger om fremtidig utvikling må i langt større grad basere seg på kunnskap, forskning og analyser for å sikre bærekraftig vekst og konkurransekraft

Dette kan kun oppnås gjennom tettere samarbeid mellom bedriftene og akademia/forskning. Og da må Forskning og høyere utdanningssektoren være relevant og sørge for næringstilpasset kunnskap som sikrer riktige beslutninger som gir økt jobb- og verdiskaping fremover. Anvendt forskning må vektlegges i større grad – og i tett samarbeid med næringslivet

2. Forskning og høyere utdanning sektoren må designes mot de nye næringene slik at samfunnet kan omstilles og nye verdikjeder skapes. Også her må vi ta utg.pkt. i våre fortrinn i nord. Vi snakker om

- Biobaserte verdikjeder
- Kraftbasert industri
- Energibærere som batteri og hydrogen
- Mineralutnyttelse

Utdanning og forskning må styrkes inn mot fremtidens næringer slik at bedriftene kan utvikle nye og konkurransekraftige løsninger og produkter som skaper nye jobber, økt eksport og som finansierer velferdssamfunnet fremover

3. Etter- og videreutdanning

Læring hele livet står sentralt for å skaffe relevant arbeidskraft og kunnskap i nord. Relevant kunnskap er også en forutsetning for å inkludere utenforskapet. HU sektoren må derfor tilpasses instrumentelt og finansielt slik at de kan tilby kvalitativ og relevant EVU som bidrar til arbeidskraft og kunnskap som er relevant til fremtidens jobb- og verdiskaping. Dette må skje i tett samarbeid med nærings- og arbeidslivet.

Innspill fra Helse Nord, ved Anita Mentzoni

HELSE NORD

Innspill fra Helse Nord RHF til *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning*

HOVEDOPPGAVER

Vi legger til rette for, planlegger, organiserer og fremmer:

- Pasientbehandling
- Utdanning av helsepersonell
- Forskning og innovasjon
- Opplæring av pasienter og pårørende
- Utvikling av medisinsk praksis, pleie og kompetanseutvikling

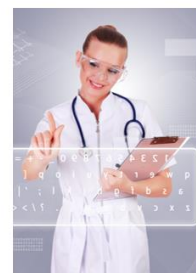

Helse Nord RHF Anita Mentzoni-Einarsen
Møte med RSA Nord Universitetet - Bodø 25. august 2021

Samfunnsendringer som gir behov for endringer eller forsterket innsats

- Ingen vet med sikkerhet hvordan fremtiden blir med tanke på bærekraftige og kompetente helsetjenester med høy kvalitet og pasientsikkerhet. **Framtiden skapes, og vi er med på å skape den.**

Hvilke endringer i samfunnet (eller i bestemte sektorer) gir behov for endringer eller forsterket innsats innenfor forskning og høyere utdanning i årene som kommer?

- Selv om fødselstallene har økt det siste halvannet år, og mest i Nordland, så er det store bildet fremdeles en aldrende befolkning, økte behov for helsetjenester og færre hender til å

levere disse tjenestene. Helse- og omsorgstjenesten må utføre oppgavene med en bærekraftig og realistisk tilgang på arbeidskraft.

- Det vil si at vi må anvende de begrensede personellressursene smartere og levere helsehjelp på nye måter. Helse Nord har vært tidlig ute med å ta i bruk digitale løsninger innen mange områder. Allerede før pandemien hadde vi ambisjoner om å øke andelen videokonsultasjoner innen poliklinisk pasientbehandling. Basert på de gode erfaringene under pandemien, har vi stilt krav til helseforetakene om å øke bruken.
- Det er lett å tenke at teknologi er løsningen, men god helsehjelp starter med spørsmålet: Hva er viktig for deg? For å lykkes med skiftet må vi sette menneskene i sentrum. Nye måter å levere helsehjelp innebærer et kompetanseløft for både pasienter og ansatte. [Ny utdanning i digitale helsetjenester på Helgeland](#) er et godt eksempel på dette.
- Den neste planen må ta innover seg store samfunnsendringer som klima, digitalisering, kriser og mindre økonomisk handlingsrom. Kommende plan skal ha tydelige mål og prioriteringer i tråd med samfunnsbehovene, og innrette FoU-systemet mot dette. En måte å gjøre dette på er gjennom «missions»; målrettede samfunnsoppdrag.

Hindringer som svekker måloppnåelsen for langtidsplanen, og hva kan i så fall gjøres?

Er det konkrete hindringer i det norske kunnskapssystemet som svekker måloppnåelsen for langtidsplanen, og hva kan i så fall gjøres?

- Finansiering av nye studieplasser i helsetjenesten må adresseres og [Husebektvalgets anbefalinger](#) følges opp. Finansieringsmodellene i tjenesten henger ikke sammen med finansieringsmodellen i UH-sektoren. Når universitetene får midler for å utdanne mer helsepersonell er det ingen automatikk i at helsetjenesten får det. Eksempler: Spesialsykepleiere i 2021 (ingen midler) og nå kostnadsberegning medisinstudium (uvisst). Det er snakk om store ressurser. Foretakene og kommunene tvinges nå til å omprioritere ressurser fra pasientbehandlingen. Det er ikke bærekraftig, og særlig ikke for oss i nord siden vi utdanner mer helsepersonell enn befolknings- og pasientgrunnetilsier.

- I Helse Nord tøyser vi kapasitetsgrensene for klinisk undervisning og praksisstudier. På mellomlang sikt vil vi kunne øke noe, men da må vi ta i bruk hele regionen. Vi trenger da et systemet som stimulerer til desentralisert og fleksibel utdanning. Det koster å duplisere undervisning til flere lokasjoner, så enkelt er det. Disse merkostnadene må det tas høyde for i de nasjonale finansieringsmodellene for både UH-sektoren og helsetjenesten. Desentralisering er veldig viktig for å sikre rekruttering av helsepersonell til hele regionen.

Hva bør videreføres og hva bør endres ved målene i gjeldende langtidsplan?

- De overordnede målene kan videreføres.
- Arbeidet for et bærekraftig velferdssamfunn blir bare enda mer aktualisert i den neste perioden.
- Helse bør synliggjøres og være et hovedmål, noe koronapandemien har gjort tydeligere.
- Helsesektoren vil oppleve større trykk, og økt fokus på helse vil være positivt for Norge i sin helhet.
- Vi har en aldrende befolkning, og helse er en viktig forutsetning i arbeidet med ulikhet og sosiale forhold.

Hva bør videreføres og hva bør endres ved prioriteringene i gjeldende langtidsplan?

Hva bør videreføres og hva bør endres ved prioriteringene i gjeldende langtidsplan?

- Planen skal være et styringsverktøy som forhindrer silotenking og bidrar til mer forutsigbarhet knyttet til prioriteringer
- Teknologiløft og FoU for fornyelse og omstilling bør fortsatt prioriteres. Kvalitet i høyere utdanning bør også videreføres, men delen om tiltak for bedre og mer praksis bør omformuleres. Det er ikke rom for særlig mye *mer* praksis i helsefagutdanningene. Vi bør heller videreutvikle nye praksismodeller for bedre læringsutbytte. Simulering og ferdighetstrening kan f.eks. redusere behovet for praksistid.

Er det områder som kan prioriteres ned eller mulige effektiviseringstiltak som kan iverksettes for å sikre handlingsrom til prioriterte opptrappinger?

- Planen bør se helse koblet til samfunnsnyttene, og ha fokus på helsedata og kliniske studier. Det forventes en økning i slike studier, dette må det legges til rette for.

Hvis det skal utvikles virkemidler for samfunnsoppdrag/"missions" i Norge, hvordan bør de være innrettet, og på hvilke områder er samfunnsoppdrag særlig aktuelt?

- Det må fremmes samarbeid slik at det prioriteres sammen og unngås overlapp. Store samfunnsutfordringer krever tverrfaglige løsninger, det vil kreve at vi alle drar i samme retning. I en tid med et stort og komplekst helsevesen, vil det også bli behov for helsetjenesteforskning. Å forske på de tjenestene som leveres for å sikre effektivitet, produktivitet og kvalitet bør ha en plass videre.

Hva er det viktigste som kan gjøres for å sikre høy tillit til forskningsbasert kunnskap i befolkningen?

- Må preges av både kvalitet og nytte for å ha legitimitet.
- Forskningen og innovasjon - må støtte opp under vår evne til og kvalitet for leveransene av helsetjenester.
- Viktig for å videreutvikle sektoren og tilbudene til pasientene.
- Tverrfaglighet og helsetjenesteforskning blir også viktig i tilnærmingen til å løse sektorens utfordringer

Andre innspill

- Utdanning i og for regionen er avgjørende for å kunne ha en bærekraftig tjeneste. Vi må i stor grad være selvforsynt mht. helsepersonell.
- Fortsette samarbeidet for økt kapasitet inkludert desentralisert utdanning og nye praksismodeller.
- Innføre felles metodikk for strategisk bemanningsplanlegging i helseregionen.

Ordet fritt, mulighet for innspill fra alle deltakere

Savner hvordan studentene konkret skal bli mer involvert i utdanningen. Mer praksis og inn mot næringslivet – må ha en plan for dette. Hvem er den typiske studenten? Dette er i endring. Ikke alle går rett fra VGS og inn i høyere utdanning, og er «de unge talentene». Savner derfor studentmangfoldet. Tillit til forskning viktig – bli robust i samfunnsdebatten.

Demografiutfordring. Viktig at vi har rett kompetanse til enhver tid. E-helse viktig, må jobbe smartere, for å dekke behovet for kompetanse. Helse bør være et hovedmål. Teknologi og digitalisering er viktig for å bli mer effektiv også innenfor andre områder. Etter og videreutdanning som er relevant, finansiering av denne må løftes frem. I LTP er ikke alternative studiemodeller nevnt, dette må påpekes og det fordrer samarbeid mellom flere. Stor satsing på læringer – muligheter for kvalifisering inn mot høyere utdanning. Bedriftene må få hjelp til å grønne skifte – vil være mange gode forskningsproblemstillinger her. Klima og bærekrafts mål, viktig å få med i planleggingen. Sikkerhet og beredskap – viktig for hele Nord-Norge regionen. Verden blir mindre, vi blir mer digital – hvordan fanges dette opp i FOU?

Rask utvikling, når en student har begynt en bachelor, kan kompetansen være «utdatert» når studenten er ferdig. Ajoure utdanninger vesentlig – tilpasse underveis. Utenforskap: tilpasse videreutdanninger etterutdanninger til denne målgruppen for å få kvalifisert arbeidskraft. For å treffe best mulig på behov, må det være god dialog mellom næringsliv og FOU. Tettere samarbeid med internasjonale miljøer. Involvere studentene bedre i utdanningsløp – praksis. Bruk av teknologi, kunstig intelligens VR/AR – viktig i fremtiden. Desentraliserte tilbud, fleksibilitet – viktig.

Innspill fra naturvitenskapelig side. Virkemiddelapparatet – felles utfordringer. Er vi godt nok posisjonert? Tenke klynge/samarbeid. Langsiktig forskningsstruktur – sliter med å posisjonere oss. Det lengre løpet – skjevt bilde i forhold til store nasjonale kompetansesenter som etableres. Må arbeide langsiktig slik at vi ikke taper når vi mangler nærhet til denne infrastrukturen. Hvordan kan vi demme opp for dette? Instituttsektor – vi trenger symbiosen og samspillet. Hva er vårt komparative fortrinn i Nordland og hvordan kan vi utnytte det? På fôr og fiskehelse er vi fremst. Må være konkret på hva vi ønsker å være best på. Hvordan dekker vi hele skalaen når det gjelder å utnytte de store virkemidlene?

Sikre en fri og uavhengig forskning. Skape 30 000 arbeidsplasser i nord. Den norske arbeidslivsmodellen er lite prioritert i LTP. Styrke den næringslivsrettede forskningen. Samarbeid med næringslivet svært viktig. Økt samarbeid på tvers. Koble klynger med ledende kompetanse, bedre synergiene. Ulike regioner med ulike behov, bør synliggjøres bedre, og utnyttes bedre. Vi har behov for yrkesfaglig kompetanse. SSB; betydelig underskudd av kompetanse fra vgs. Vil ha betydning for UH sektoren, men spesielt for fagskoler. LTP må redusere midlertidigheten i UH - sektoren. Støtter de seks prioriterte områdene i LTP.

Nøkkelen for å få til et løft for FOU i Nord Norge er at vi er samstemte på målene for hva vi ønsker å oppnå. Økt fokus på verdiskapning i LTP. Naturressursbasert landsdel. Hvordan få på plass den rette kompetansen for vårt næringsliv? Gode programmer og også jobbe internasjonalt med kompetansetilførsel. Klima, miljø og bærekraft må styrkes betydelig i LTP. Savner et styrket fokus på Nordområdene, økt klyngesatsing, katapultsenter etc. Utnytte fortrinn innenfor mineral kraft, energi. Forflytting; klimanøytrale fotavtrykk; Luftfart sentralt- klimavennlig, grønn luftfart. Nord-Norge har et verdensledende miljø på forskning, framtidens fly. Må være tydelig i LTP at de nordnorske

universitetene må styrkes. Legge til rette for tettere kobling mellom akademia og næringsliv, samt mellom akademia. Særlig fokus på kommersiell forskning – må løftes. Teknologi, lab, digitalisering- må få opprettet mer av disse miljøene – fasiliteter som er viktige (Bodø og Mo i dag). Vil bli den store driveren i årene som kommer.

Fremtidsbilde av hvordan vi skal klare å skape 30 000 arbeidsplasser. Samspill og samskaping med akademia viktig, Mer praksis innenfor flere utdanninger der utvikling av spesiell teknologi skjer fort. Muliggjørende og industrielle teknologier - Nord må samskape med næringslivet og andre utdanningstilbydere med komplementær kompetanse. Vi har ikke god nok FOU kapasitet i Nordland - taper mot de store. Strategisk viktig at vi jobber sammen for å bygge infrastruktur for forskning - for få møteplasser.

Utenforskapet – Mindre utenforskap kan man dekke arbeidskraftsbehov. Utdanning og forskning er her viktige bidrag. Hvordan støtter LTP opp om behovene rundt økt arbeidskraft og hindre utenforskap? Etter og videreutdanninger – gode tilbud i mindre pakker og tilpasset til næringslivet. Forskning for å hindre utenforskap – viktig kunnskap.

- ***Oppsummering og avslutning ved rektor Hanne Solheim Hansen***

- Støtter opp om utfordringene i LTP
- Offentlig sektor og samfunnsendring må forsterkes , helse, lærer, inkludering, den norske modellen, velferdsutvikling
- Omstilling må adresseres tydelig
- Tillit til forskning – må løftes . Fri forskning som del av dette, involvere studentene tidlig
- Muligheter: Digitalisering – mulighetsrom i samarbeid mellom flere.
- Komparative fortrinn – definere disse for vår region
- Samhandling – må være et ansvar for alle og er et strategisk valg. Ta det inn i LTP og hjem til vårt eget skrivebord.
- Klyngeorganisering gir bedre muligheter å koble på UH-sektoren og virkemiddelapparatet
- Innovasjon; jobbe annerledes, skape nye arbeidsplasser. Gode tiltak på gang.
- Ta hele landet i bruk – har ikke samme utgangspunkt for å få de store prosjektene her i Nord
- Etter og videreutdanninger – fleksible utdanningsløp. To utfordringer: finansiering og kobling mellom de som har behov og de som skal tilby - er viktig for å lykkes

Sekretariat:

Aina Hildrum, studiestedsleder Namsos

Barbro Fjellheim Holm, studiestedsleder Vesterålen

